

BÖLÜM V

KLİNİK PSİKOLOĞUN GÖREV VE GÖREV
TANIMI

"BAZI KANUN VE KANUN HÜKMÜNDE
KARARNAMELERDE DEĞİŞİKLİK
YAPILMASINA DAİR KANUN"

BÖLÜM V-VI

Ülkemizde Klinik Psikoloji ve Dört Yıllık Lisans Mezunu Psikologların Sağlık Sistemi İçindeki Yönetmeliklerle tanımı

KLİNİK PSİKOLOĞUN GÖREV VE GÖREV TANIMI
"BAZI KANUN VE KANUN HÜKMÜNDE KARARNAMELERDE
DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN" da (Kanun
No.6225, Kabul Tarihi:6/4/2011)

Prof.Dr. Nilhan SEZGİN
Ankara Üniv. DTCF. Psikoloji Bl.

MADDE 9 - 11/4/1928 tarihli ve 1219 sayılı Tababet ve Şuabatı San'atlarının Tarzı İcrası'na Dair Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

EK MADDE 13 - Ek -1

Sağlık Meslek Mensuplarının İş ve Görev Tanımları

a) Klinik psikolog;

psikoloji veya psikolojik danışma ve rehberlik lisans eğitimi üzerine

linik ortamlarda gerekli pratik uygulamaları içeren klinik psikoloji yüksek lisansı

veya

diğer lisans eğitimleri üzerine

psikoloji veya klinik psikoloji yüksek lisansına ilaveten klinik psikoloji doktorası yapan sağlık meslek mensubudur.

Klinik psikolog, nesnel ve yansıtımlı ölçüm araçları, gözlem ve görüşme teknikleri kullanarak psikolojik değerlendirme ile uluslararası teşhis ve sınıflama sistemlerinde danışanlık olarak tanımlanmayan ve Sağlık Bakanlığı'nın da uygun bulunduğu durumlarda psikoterapi uygulamalarını gerçekleştirir.

Psikoloji lisans eğitimi üzerine ilgili mevzuatına göre Sağlık Bakanlığınca uygun görülen psikolojinin tıbbi uygulamalarıyla ilgili sertifikalı eğitim almış ve yeterliliğini belgelemiş psikologlar sertifika alanlarındaki tıbbi uygulamalarda görev alabilirler.

Uzman tabibin teşhis ve yönlendirmesiyle
ya da
bağımsız olarak yapılabilecek mesleki
uygulamalar,
bu bentteki prensipler çerçevesinde
Sağlık Bakanlığınca çıkarılacak
yönetmelikle belirlenir.

22/5/2014 tarihli Resmi gazete'de yayınlanan

“SAĞLIK MESLEK MENSUPLARI İLE SAĞLIK
HİZMETLERİNDE ÇALIŞAN DİĞER MESLEK
MENSUPLARININ İŞ VE GÖREV
TANIMLARINA DAİR YÖNETMELİK”

Madde 1; Ek 1/Ek1a'da tanımlanan klinik
psikoloğun mesleki uygulama ölçütleri

a) Uluslararası danışanlık Sınıflandırma (ICD-10) listesinde F00 ile F99 kodları arasında yer alan danışanlıklarda ilgili uzman tabibin teşhisine ve tedavi için yönlendirmesine bağlı olarak, danışanlara eğitimini aldığı terapi ve psikolojik destek hizmetlerini verir.

b) Gözlem ve görüşme teknikleri kullanır; eğitimini almış olmak kaydı ile zeka, kişilik, gelişim, nöropsikolojik testler, ilgi, tutum ve uyum envanterleri gibi araçları uygular ve yorumlar.

c) Kullandığı ölçme, değerlendirme yöntemlerinin psikometrik özelliklerine, verdiği psikolojik hizmetlerin ya da eğitim programlarının etkinliğinin değerlendirilmesine yönelik çalışmalar / araştırmalar yapar.

d) Eğitimini almış olduğu alanlarda danışanlara, danışan yakınlarına, ekipteki tđm elemanlara insan ve davranışları hakkında kurumsal ve uygulamalı eğitimler verir.

- e) Toplum ruh sağlığını korumaya yönelik faaliyetlere katılır, katkı sağlar.

- f) Psikolojik değerlendirme ile danışanlık olarak tanımlanmayan ve Ek-1/A de yer alan durumlarda eğitimini aldığı psikoterapi uygulamalarını yapar.

g) Gerekli durumlarda bireyler ya da aileleri için krize müdahale, travma ve afetlerde bireysel/grup psikolojik yardım ya da eğitimi aldığı psikoterapi uygulamalarını yapar ve/veya yapılmasını önerir.

Ek-1/A: Klinik psikologların ilgili uzman tabibin teşhisine ve tedavi için yönlendirmesine bağlı olmadan psikoterapi yapabilecekleri danışanlık olmayan durumlar

- a) İhmal ve terk (Eş, ebeveyn, tanıdık, arkadaş, diğer kişi veya kişiler tarafından)
- b) Kötü muamele (Eş, ebeveyn, tanıdık veya arkadaş, resmi otoriteler, çocuk(lar), diğer kişi ve kişiler tarafından)
- c) danışandık ve tedavi sonrası dönem

d).Eğitim ve okuma yazma ile ilgili problemler

1)Okula gidememe

2)Okur-yazar olmama ve düşük düzeyde okuma yazma

3)Okulda başarısızlık

4)Sınavlarda başarısızlık

5)Sınıf arkadaşları ve öğretmenlerle anlaşmazlık ve eğitim intibaksızlığı

6)Eğitim ve okuma yazmayla ilgili diğer problemler

e).İş ve işsizlikle ilgili problemler

1)İşsiz kalma

2)İş değiştirme

3)İş kaybı tehlikesi

4)Stresli çalışma programı

5)İşveren /iş arkadaşlarıyla anlaşmazlık

6)Çalışmayla ilgili diğer fiziksel ve zihinsel zorluklar

7)İşle ilgili diğer problemler

f). Sosyal çevreyle ilgili problemler

- 1) Hayat- dönemindeki geçişlerde uyum problemleri
- 2) Sorunlu ebeveyn durumu
- 3) Tek başına yaşama, yalnız kalma
- 4) Kültürel uyum güçlüğü
- 5) Sosyal uzaklaştırma ve red
- 6) Sosyal çevreyle ilgili diğer problemler

g) Çocuklukta olumsuz yaşam olaylarıyla ilgili problemler

- 1) Çocuklukta sevgi ilişkisinin kaybı
- 2) Çocukluk döneminde evden ayrılma
- 3) Çocukluk döneminde aile ilişkilerinde değişme
- 4) Çocukluk döneminde öz güvenin kaybına neden olan olaylar
- 5) Yakın çevre içindeki kişi tarafından çocuğun cinsel suistimaliyle ilgili problemler
- 6) Yakın çevre dışındaki kişi tarafından çocuğun cinsel suistimaliyle ilgili problemler
- 7) Çocuğun fiziksel suistimaliyle ilgili problemler
- 8) Çocukluk dönemindeki kişisel korkutucu olaylar
- 9) Çocukluk dönemindeki diğer olumsuz yaşam olayları

h).Yetiştirmeyle ilgili diğer problemler,

- 1) Yetersiz ebeveyn gözlem ve kontrolü
- 2) Aşırı koruyucu ebeveyn
- 3) Kurumsal yetiştirme
- 4) Düşmanlığa eğilimli ve sürekli suçlanan çocuk
- 5) Çocuğun duygusal ihmali
- 6) Yetişmede ihmalle ilgili diğer problemler
- 7) Uygunsuz ebeveyn baskısı ve diğer anormal yetiştirme ile ilgili problemler
- 8) Yetiştirmeyle ilgili diğer problemler

i).Primer(birincil) destek gruplarıyla ilgili diğer problemler

- 1) Eş veya arkadaş ilişkisindeki problemler
- 2) Ebeveynler ve eşin ebeveynleriyle ilişkide problemler
- 3) Akrabalar ve ilişkide problemler
- 4) Yetersiz aile desteği
- 5) Aile üyesinin yokluğu
- 6) Aile üyesinin ortadan kaybolması ve ölümü
- 7) Ayrılık veya boşanma sonucunda ailenin parçalanması
- 8) Aile ve ev halkını etkileyen diğer stresli yaşam olayları
- 9) Primer destek grubuyla ilgili diğer problemler

j) Psikososyal durumlarla ilgili problemler

- 1) Tehlikeli ve zararlı olduğu bilinen davranışsal ve psikolojik girişimleri isteme ve kabul
- 2) Danışmanlarla anlaşmazlık
- 3) Psikososyal durumla ilgili diğer problemler

k) Cinsel eğilim, davranış ve uyumla ilgili danışma

- 1) Cinsel eğilimle ilgili danışma
- 2) Cinsel davranış ve uyumla ilgili danışma
- 3) Üçüncü kişinin cinsel davranış ve uyumuyla ilgili danışma

l) Psikososyal durumlarla ilgili problemler

- 1) Tehlikeli ve zararlı olduğu bilinen davranışsal ve psikolojik girişimleri isteme ve kabul
- 2) Danışmanlarla anlaşmazlık
- 3) Psikososyal durumla ilgili diğer problemler

m) Cinsel eğilim, davranış ve uyumla ilgili danışma

- 1) Cinsel eğilimle ilgili danışma
- 2) Cinsel davranış ve uyumla ilgili danışma
- 3) Üçüncü kişinin cinsel davranış ve uyumuyla ilgili danışma

n) Yaşam-yönetim güçlüğü ile ilgili problemler

- 1) Tükenme
- 2) Kişisel özelliklerin vurgulanması
- 3) Dinlenme ve gevşemenin olmaması
- 4) Stres, başka yerde sınıflanmamış
- 5) Yetersiz sosyal yetenek
- 6) Sosyal rol çatışması
- 7) Yeteneksizliğe bağlı olarak aktivitelerin sınırlandırılması
- 8) Yaşam-yönetimi güçlüğüyle ilgili diğer problemler

Ek- 2

Diğer Meslek Mensuplarının Sağlık
Hizmetlerinde İş ve Görev Tanımları
Psikolog

a).Psikoloji lisans eğitimi üzerine ilgili mevzuatına göre

Bakanlıkça uygun görülen psikolojinin tıbbi uygulamalarıyla ilgili sertifikalı eğitim almış ve/veya yeterliliğini belgelemiş psikologlar, klinik psikoloğun sorumluluğunda test teknik ve yöntemlerini uygular ve raporlar, danışan görüşmesi yapar.

Psikolojik rehabilitasyon hizmeti, afet ve kriz ile özel alanlara yönelik psikolojik destek hizmeti verir.

Taburcu olan danışanların izlem, görüşme, danışmanlık hizmetlerine katkı sağlar.

b) Uluslararası teşhis ve sınıflama sistemlerinde danışanlık olarak tanımlanmayan psikologları doğrudan ilgilendiren durumlarda ayakta, yatan ve kronik danışanlığı olan danışanlara ve yakınlarına klinik psikoloğun ve/veya psikiyatri uzmanının sorumluluğunda psikolojik destek hizmetleri verir.

- c) Toplum ruh sağlığını korumaya yönelik faaliyetlerde görev alır.
- d) Çalıştıkları kurumlarda diğer çalışanlara yönelik psikolojik destek eğitimleri verir.
- e) Psikoteknik değerlendirme yapar.

f) Eğitimini almış olduğu alanda danışanlara, danışan yakınlarına, ekipteki tđm elemanlara duygu, dđřđnce, davranış ve bedensel danışanlıkların ilişkileri, tutumların ve davranışların değiştirilmesi, stres gibi insan davranışları, hakkında kuramsal ve uygulamalı bilgi verir.